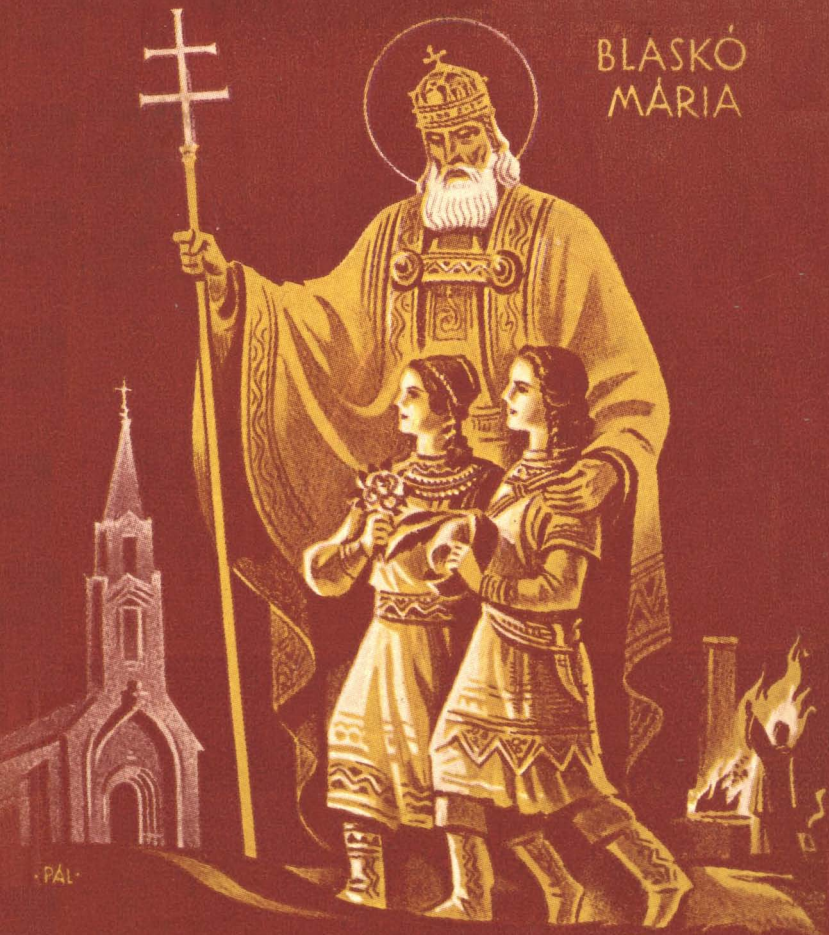

BLASKÓ
MÁRIA

• PÁL •

+ SZENT + ISTVÁN +
+ AJÁNDÉKA +

KORDA RT. KIADÁSA BPEST.

SZENT ISTVÁN AJÁNDÉKA

GYERMEKEKNEK ÍRTA:
BLASKÓ MÁRIA

KORDA R. T. KIADÁSA, BUDAPEST.

**Nihil obstat. DR. JULIUS CZAPIK CENSOR DIOECESANUS. NR.
3806/1927. IMPRIMATUR. STRIGONII, DIE 27. NOVEMBRIS 1927.
DR. JOANNES DRAHOS VICARIUS GENERALIS.**

NYOMAIOTT: KURDA R. T. NYOMDÁJÁBAN, BUDAPEST.

Előszó

Kedves Gyermekek, e könyv az 1937-ik év végén íródott, tehát mintegy határán a két magyar szentévnek.

Mert úgy 1937, mint 1938 szentéve a magyaroknak. E két év májusától májusáig Eucharisztikus Évet, vagyis a legméltóságsabb Oltáriszentség dicsőségére szentelt évet ül a magyar nemzet. Befejezi e szentévet az a nagygyűlés és ünnepségsorozat, melyet a pápa követének részvétele mellett Magyarországon tartanak meg a katolikus nemzetek kiküldötteik által. 1938 májusában bezáródik ez a szentév és a következő esztendő Szent Istvánnak, első királyunknak jubileumi esztendeje.

Szent István — mint a történelemből tudjátok — 1038-ban halt meg. Tehát első szent királyunk halálának kilencszáz esztendő emlékéve az 1938-ik esztendő.

Ezt a kis könyvet mindkét szentév emlékére adjuk kezetekbe. Úgy a legméltóságsabb Oltáriszentséghez, mint Szent István

királyhoz hozza közelebb a szíveket. Hiszen Szent István adta nekünk a kereszténységet, a kereszténységgel a szentségeket, a legméltóságosabb Oltáriszentséget is. Első szent királyunk alatt borultak le először a magyarok Jézus Krisztus előtt, akkor fogadták először szívükbe Jézust a legméltóságosabb Oltáriszentségben.

Ha az, amit itt elmondunk a gyermek testvérpárról, csak elbeszélés is — maga az eszme, amiről írunk, igaz. És ez az igaz eszme az: Szent István ajándéka nekünk a kereszténység. A kereszténységben pedig Jézus, az Isten, aki köztünk él a legméltóságosabb Oltáriszentségben. És áldott Anyja: Szűz Mária, aki Magyarországnak, Mária országának különösképen is égi édesanyja. Mert Szent István hazánkat Szűz Máriának ajánlotta fel.

Egyesüljetek lélekben e kis könyvecske főszereplőivel, a gyermek Lehellel és Emesével. Velük együtt járjátok Szent István szellemében azt az utat, amely a szentségi Jézushoz és Magyarország Nagyasszonyához vezet!

I. Fejezet

A kopjafa alatt

Több mint kilencszáz évet szállunk vissza a magyar multba. Dicsőséges István király uralkodik, aki a Szent Koronát már megkapta II. Szilveszter pápától. Már apostolkodnak a hittérítők a pogány magyarok között; már állnak a keresztény templomok és kolostorok. A papok keresztelnek, prédikálnak és az igaz Istennek és Szűzanyának oltáraihoz vezetik a megkeresztelkedetteket.

A főapostol maga István király volt; egyben példa a katolikus férfiú életszentségére. Példaként ragyogott az új keresztény magyarok előtt István király feleségének, a bajor származású Gizella királynénak jámbor élete. És egyetlen fiának, Imre hercegnek erényben ragyogó, tiszta, szent gyermekkora és serdülő ifjúsága is.

Csakhowy egy hosszú századokon át vad pogányságban élő nép megtérítéséhez a két évtized még kevés volt! Sok pogány magyar vonakodott a kereszténységtől. Lázongó vezérek bujtogatták őket ilyenképen:

— Nekünk az ősi hit kell, a magyar vallás! Aki elhagyja Hadúr, a magyarok istenét, az hűtlen a magyarsághoz!

Ez nem volt igaz. Mert csak egy Isten van. — Istene mennynek és földnek és minden nemzeteknek. Nem lehet minden népnek külön istene — az csak a pogány regékben van.

És az igaz Isten, Krisztus Jézus, az igazságnak, szeretetnek, békének Istene. Nem „Hadúr” — hadak, háborúk Istene, ahogy a régi pogány magyarok képzelték. Az igaz Isten kegyelme önti az emberszívekbe az igazi erényt: tehát a hazaszeretetet is. A keresztény szív hőiesen tudja szeretni hazáját, nemzetét és épp az igazi keresztényből lesz igazi magyar is.

Csakhogy a kemény pogányszíveknek nem kellett erény — nem kellett büntíltalom — nem kellett isteni parancs, amely megtartásra kötelez. A kemény szíveknek jobban tetszett a pogányság, amely megelégszik azzal, ha fehér lovat áldoznak a Hadúr, tüzet gyújtanak a kopjafa alatt és nem követel igazi, benső jóságot, áldozatos hősi erényeket. Ezért nem kellett a keményszívűeknek a kereszténység, ezért lázadoztak titkon a szent király ellen.

A táltosok, pogány papok, erdők tisztásain és más rejtekhelyeken gyűjtötték össze a keresztséget elkerülő, pogánynak maradt

magyarokat. Miközben titkon bemutatták a pogány áldozatot, vadították az amúgy is vad magyarokat és lázították őket legnagyobb jótevőjük, a szent király ellen.

Ez volt a helyzet Magyarországon abban az időben, amelyben a gyermek Lehel és Emese története kezdődik, amelyet itt elmondok nektek. Mai nyelven mondom, mai nyelven beszéltetem a szereplőket is. Igaz, hogy akkoriban másképen, a szavaknak más kiejtésével beszéltek még a magyarok, de ezt a kis pajti meg sem értené. Azért könnyebbség kedvéért a mai gyermek nyelven beszéltesük őket.

•

Sok irtatlan erdő volt még akkoriban Magyarországon a Bakonyban. Ezek az erdőségek szolgáltak rejtekhelyül a bujdosó táltosoknak.

Szalok, bujdosó táltos egy ilyen erdőség kis tisztásán gyűjtötte össze pogánynak maradt híveit.

A tisztás közepén állt a hatalmas kopjafa. Ezalatt gyújtottak áldozati tüzeket a Hadúrnak és ezalatt áldozták föl különösebb alkalmakkor a fehér lovat is.

Sejtelmesen zúgtak köröskörül az erdőrengeteg fái. A már hanyatlani készülő napkorong vörös fénye átszűrődött a tisztáson.

A táltos különös pogány imádságokat,

varázsigéket mormolva állt a tűz mellett. Körülötte csoportokban pogány férfiak, asszonyok és gyermekek ültek vagy álldogáltak.

A gyermekek hátrább álltak, anyjuk mellett. A kisebbek félénken szorongatták anyjuk kezét vagy szoknyáját és riadtan nézték a tüzet.

Csak egy gyermek állt egyedül a többiek közt. Ennek a kisfiúnak nem volt senkije, akinek kezébe, ruhájába kapaszkodhatott volna . . . Atyját István király fegyveresei terítették le Szár Szirind lázadása alatt. Ugyanakkor egyetlen testvérét, az egy évvel idősebb Emese néniét elvitték a király papjai és Gizella királyné apácaklastromába helyezték el a közeli Veszprém városában. Édesanyja pár nap előtt halt meg hosszas betegségben.

A tűz kialudt, már csak a füstje gomolygott az ég felé.

Lehel hátrahúzódva nézte. Bátor gyerek volt, sohasem félt, de most, hogy mint teljesen árva állt ott — szorongó érzés fogta el.

Önkénytelenül előbbre lépett és egy ismerős asszony karját megérintette. Az idegenül fordult hozzá.

— Mit akarsz?

— Félek — suttogta Lehel.

— Szégyeld magad, ilyen nagy fiú! —

hangzott a rideg válasz és Lehel szégyenében elpirulva húzódott újra hátra.

— Édesanyám megfogta volna a kezemet és magához húzott volna — gondolta fájdalmasan és még jobban érezte árvaságát.

Ekkor hozzálépett egy vénasszony, Szalok táltos anyja:

— Gyere!

Lehel húzódozva követte. Az öregasszony a fiához vezette.

— Ez az a gyerek, aki árván maradt. Mi legyen vele?

A táltos végignézte. Keményen, vizsgálódva. Úgy, ahogy az állatot nézi az, aki meg akarja vásárolni.

— Pogány?

— Persze. Még hozzá Szár Szirind családjából. Atyja is Szár Szirind vezér harcosai között esett el.

— Nem beszéltek még neki István papjai?

— Nem igen. De a leánytestvérét elvitték a veszprémi klostomba.

— Hány éves a gyerek?

— Tizenkettő.

— Okos?

— Van elég esze.

— Bátor?

— Eddig mindig az volt.

— Vidd Gyécse sátrába. Ott, annak hat

fia közt ellehet, amíg megnő a fegyverforgatáshoz.

Azután a fiúhoz fordult:

— Meg kell bosszulnod atyádat és elrabolt testvéredet!

Ezzel el volt intézve az árva sorsa. Az öregasszony maga előtt taszigálta egy kemény, hatalmas testű magyar elé.

— Gyécse, a táltos azt akarja, hogy ez a gyerek a sátradban lehessen és kenyeredet ehesse fiaid között, amíg felnő.

A pogány magyar szúrósan nézte a fiút.

— Jöhet! — felelt kurtán. — Majd megdolgozik a kenyéréért.

Azzal megfogta a vállát és odapenderítette a nem messze álló fiai közé.

II. Fejezet

Vakmerő terv

Lehel Gyécse fiaival indult visszafelé. A legfiatalabb is idősebb volt nála, annak oldalán lépdelt hallgatagon.

— Hogy hívnak? — kérdezte Gyécse fia, Gyula.

— Lehel.

— Apád meghalt?

— Meg.

— Mikor?

— Amikor apáink Szár Szirind vezér alatt megtámadták István király papjait. István katonái ölték meg.

— Anyád is meghalt?

— Meg.

— Testvéred nincs?

— Nővérem van. Emese a neve.

— És hol van?

— Visszamaradt a táborban az asszonyokkal és lányokkal, akik már nem tudtak futni István katonái elől.

— Megölték őt is?

— Nem. Elvitték Veszprémbe.

— Börtönbe?

Lehel a vállát vonogatta.

— Nem tudom, börtön-e vagy sem. A királyné apácai laknak ott. Férfiember be nem mehet oda és rács van az ablakokon.

— Az a veszprémi apácaklastrom.

— Úhüm.

— És mit csinálnak ott vele?

— Nem tudom.

A pogány kamasz szeme megvillant:

— Bizonyára kínozzák ott a pogány lányokat!

Lehel megdöbbenve állt meg.

— Azt hiszed?

— Azt hát! Mi mást csinálnának az ellenség leányaival?

Lehel most felvetette a fejét:

— Akkor meg kell mentenem őt. Kiszabadítom Emesét!

Gyula nevetett.

— Te? Te akarod kiszabadítani, te tökmag?!

— Én. De nem egyedül.

— Hát ugyan kivel? Talán a te szavadra fegyvert fognak a férfiak?

— Olyan ostoba nem vagyok, hogy azt higgyem. De tudok ám egy titkot, amit te nem tudsz.

Most Gyula álmélkodott el. Egyszerre több tisztelettel nézett Lehelre.

— Honnan tudnál te titkot?

— Szalok anyja anyámat jól ismerte. Ki-hallgattam, amikor egyszer beszélgettek.

— Na és?

— Azt mondta az öregasszony, hogy Koppány vezér embereket gyűjtött össze a Bakonyban. Sok-sok fegyveres férfit. És ezek majd megtámadják Veszprém városát. A király vadászházát és a monostort. Az apácaklastromot is.

— Ahá! Ez aztán az örömhír nekem!

— Én is ott leszek. Elbújok az erdőbe a férfiak között. Amikor az apácaklastromot megtámadják, akkor egyszerre csak előrohanok és kihozom Emesét a börtönből.

— No, hogy ezt megtehesd azt nem hiszem. Hanem a férfiak majd úgylis kiszabadítják elfogott leányainkat és akkor kiszabadul a nénéd is.

— Őt én magam szabadítom ki!

— Bolond beszéd! Még Koppány katonáinak is nehéz dolguk lesz. Aztán meg az is meglehet, hogy nem akar jönni a nénéd.

— Ugyan miért ne jönné? — ámult el Lehel.

— Mert furcsa dolgokat hallottam a király papjairól. Fehér kenyeret osztogatnak az embereknek és aki abból eszik, azzal valamilyen varázslat történik. Akkor már nem akar újra pogány lenni.

— Hm. Igazad van . . . Erről én is hallottam valamit.

— Meg azután még egy varázslat van. A „Fehér asszony”. A keresztények úgy hívják: Boldogságos Szűz Mária. Képeit és szobraikat a király mindenfelé kitéteti. És azt beszélik, hogy a Fehér Asszony varázslata megfogja az embereket. Inkább akarnak nála maradni, mint a Hadúrnál. Még a férfiak is.

Lehel hallgatott. Kedvét szegte, amiket hallott. Talán még sem lesz olyan könnyű kiszabadítani Emesét . . . Ha egyszer már megfogta a Fehér Kenyér és a Fehér Asszony varázslata . . .

Ettől félt, de azért nem változtatott mérész tervén. Hogy gyerek létre beáll Koppany fegyveresei közé és kiszabadítja Emesét.

•

Amit a két fiú a „varázslatról” beszélt pogány módon — az igaz volt keresztény értelemben.

István király a legnagyobb ajándékot azzal adta népének, hogy behozta az igaz Isten papjait, azok által pedig a kegyelmeket árasztó Szentséget és a Szűzanya tiszteletét. A szentáldozás a kegyelem forrása és a Szűzanya a kegyelmek kieszközlője. Aki az Úr Jézussal táplálja lelkét, aki a Szűzanyát megismeri — azt valóban varázssos erővel fogja meg és tartja meg a kegyelem minden pogánysággal szemben.

III. Fejezet

Egy leány-Tarzicius

A veszprémi klostromban ünnepség volt. Nemrég megkeresztelt fiatal leányok első áldozása.

A leányok közt akadt kisebb és nagyobb, már serdülő korú is. A bujdosó pogányok közül elfogott fiatal leányok, akiket a jó apácák fogadtak be és oktattak szeretettel az igaz Isten hitére, a köztük élő Istennel való egyesülésre: szentáldozásra és az égi Édesanya szeretetére.

Az első áldozók között legbuzgóbb Ilona volt, akit pogány néven Emesének hívtak. Szépszemű, okos, sudár lányka. Pogány szíve termékeny talajjá lett. Szomjasan fogadta be az ígét, mialatt szíve forró szeretetre gyulladt a szentségi Jézus és a Szent Szűz iránt.

Különösen tetszett neki a régi Róma gyermekszentjének, Tarziciusnak története, aki testével, életével védte meg az Oltáriszentséget.

Tarziciusra gondolt akkor is, amikor fején fehér fátyollal ott haladt a többi

első áldozásról jövő leány között a klastrom folyosóján. A főnökkasszony elé mentek, hogy áldást kérjenek.

A nagy csendet egyszerre váratlanul harsány ordítás törte meg. Ijedten állt meg a fehérfátyolos menet. A vezető apáca is megállt és keresztet vetett.

— Jézus, segíts!

Pár perc alatt egyszerre felfordult minden. Az asszonycselédek sikoltozva futottak elő jobbról-balról:

— Itt vannak a pogányok!

Kívülről döngött az erős tölgyfakapu és kemény férfitorkok kiáltozása, hajrázása hallatszott:

— Nyissátok ki!

A kislányok is sikoltozni kezdtek:

— Jézus, segíts! Mária, segíts!

Azután előfutottak celláikból az apácák is. Meg mindenfelől a cselédség. De egyetlen férfiember sem volt közöttük.

Sikoltozás, jajveszékelés belül — ordítás, dörömbölés, fegyvercsörgés kívül . . . A kislányok fejvesztetten szaladtak szét — maguk sem tudták hová, miért . . . A nagy össze-vissza lármába pedig egy nyugodt hang kiabált bele:

— A kápolnába!

Az apácák a kápolna felé tódultak, de a cselédek és kislányok elvesztették fejüket

és rohantak szerteszét. Egy csoport a kert felé — más csoport a pincébe — padlásra.

— Jaj, jaj, végünk van! Itt vannak a pogányok!

Egyedül Emese-Ilona futott az apácák után a kápolna felé. Mert nem magára gondolt, hanem Jézusra:

— Elrabolják, meggyalázzák az Oltáriszentséget! Meg kell védeni Jézust!

Remegve állt meg az oltár előtt leroskadó apácák közt, akik hangos latin imádságba kezdtek. Kívülről hatalmas reccsenés hangzott. A tölgyfakaput bedöntötték a pogányok.

Az apácák közül néhány felsikoltott. A főnöknő pedig felállt térdeiről:

— Silentium! Csend!

Egyszerre némaság lett belül, csak kívülről hallatszott a pogányok diadalüvöltése. A főnöknő most csendesén szólalt meg:

— Mi szívesen halunk meg Jézusért. De a Szentség nem kerülhet gyalázatra a pogányok kezébe. Valaki meneküljön vele . . . Valaki a világiak közül. Ha apácát látnak, lefogják, de saját testvér-lányaikat talán futni engedik. Nincs itt senki: egy hűséges cseléd, vagy bátor leányzó?

Még be sem fejezte, máris előtte térdelt Ilona. Szemei szinte túlvilági fényben ragyogtak:

— Anyám . . . add nekem Jézust! Én megvédem Őt!

Nem volt már idő gondolkozni. A fegyveresek dübörgő léptei közelről hangzottak fel.

A főnöknő keresztet vetett magára és a leányra. Azután meghiúsultságtól remegő kézzel nyitotta ki az oltárszekrénykét. A szentostyákat kivette az aranykehelyből és szentségtartóból, fehér selyemkendőbe helyezte.

— Tedd a szíved fölé és . . .

Folytatni már nem tudta. A pogány fegyveresek ordítva törtek be a kápolnába.

Emese-Ilona a másik pillanatban talpon volt és a pogány férfiak közé vegyülve igyekezett ki a kápolnából.

— Hohó . . . hova futsz, leányszó?

A lánynak mentő ötlete támadt. Bátran felelt:

— Közületek való vagyok . . . Szár Szirind családjából! Erővel fogtak el István katonái és idehoztak.

Magában pedig fohászkodott:

— Jézus, segíts!

És Jézus segített. Ismerős, ujjongó fiúhang ütötte meg fülét:

— A néném — Emese! Akiért idejöttem!

Emese szemben állt öccsével, Lehellel, akinek kezében dorong volt és szemében vad tűz égett.

Az egyik férfi odaszólt:

— Akkor vidd a nénédet és fuss vele. Gyerekek nem valók még a harcosok közé, bajotok eshet.

Nem kellett kétszer mondani. A testvérpár futva menekült a folyosón át, Lehel kézenfogva húzta maga mellett nénjét. Ő azért futott, hogy megmentse Emesét, mielőtt a király harcosai rajtaütnének a lázadók. A leány pedig azért futott, hogy megmentse a szíve fölé rejtett Istent, a szentségi Jézust.

IV. Fejezet

Három szív egymás fölön

Hogy került Lehel a döntő pillanatban nénjéhez? Pogány utakon — és láthatatlanul mégis a keresztények Istene vezérelte!

Amit vakmerően kieszelt, azt keresztül is vitte. Figyelt, leskelődött. Kedveskedett a táltos anyjának és attól is sokat tudott meg. Megtudta, hogy Veszprém előtt hol gyülekeznek titkon Koppány lázadói.

Megszökött Gyécse sátrából és rejtett ösvényeken el is jutott a titkos táborba. A pogány örökkel vakmerően beszélt:

— Szár Szirind családjából való vagyok, az apám is mellette esett el! Pogány vagyok és maradok. Engedjete a vezér elé!

— Éltesse sokáig Hadúr! De mondd meg, hogy mit akarsz?

— Tudom, hogy mire készülődtek. Megtámadjátok Veszprémet és én is köztetek akarok lenni.

— Sokat tudsz, kölyök! De a fegyverforgatáshoz még gyenge vagy.

— Adjatok egy dorongot, azzal még én is leütök valakit.

Tetszett a katonáknak a bátor fiú és a csapat vezére elé vitték. A vezér gondolkodott, majd így döntött.

— Gyerek ugyan nem való közénk, de nem bánom, elviszünk a támadáshoz, ha elvégysz egy nehéz feladatot.

— Akár százat is! — hengegett Lehel.

— Minket már ismernek, de gyerekekkel nem törődnek. Kémlelj ki valamilyen titkos ösvényt, ami a klostromhoz vezet, hogy hirtelen üthessünk rajt az apácákon.

Lehel örömmel vállalta a feladatot és el is végezte. Napokon át lapult a Veszprém melletti erdőben; a vad bozót közt hasoncsúszva kémlelődött, míg végre az alkalmas ösvényre rátalált. Így lett vezetője a betörő hordának, így került be a klostromba is a lázadó férfiak között. És így használta fel eszközül épp őt az Isten, hogy tudtán és akaratán kívül segítse nénjét a Szentség megmentésében.

•

Amikor Lehel kézenfogva rohant Emesével, azt gondolta, csak ketten vannak és nem sejtette, hogy hárman vannak. Mert Jézus is velük volt rejtett alakjában.

Épp hogy elhagyták a klostrom táját és az erdőség felé futottak, amikor kürtszó hallatszott. A királyi katonák jeladása!

Emese-Ilona ragyogó arccal megállt:

— Hallod, Lehel?! A király katonái! Fussunk arrafelé!

— Mit?! — hökkent meg Lehel. — Hiszen éppen előlük futunk!

— Ó nem . . . Én a pogányok elől futottam.

Lehel szeme megvillant:

— Mit beszélsz?! Te . . . te . . . A kízdíhoz akarsz visszakérülni?!

Sugaras mosoly jelent meg a leány arcán.

— Ó, Lehel . . . a klastromban csak jók voltak hozzám . . . Láttam a királyt . . . a szentet . . . aki kegyesen leányának szólított . . . És megkaptam a keresztények legnagyobb ajándékát, a . . .

Nem folytathatta. Nagy kiáltás hallatszott és két pogány férfi közeledett rohanva:

— Ott van . . . Az a lány, ott ni! . . . Csak ez menekült meg . . . Csak ő viheti István varázsszerét!

Mind a két gyermek megtorpant. Lehel nénjére tekintett, aki ijedtében védőleg szorította kezét szívére. A fiú babonás félelemmel súgta:

— Nálad van? . . . Igaz? . . . A varázsszer?

— Ó, Lehel . . . nem varázsszer, hanem maga az Isten!

A másik oldalról is kiáltás hangzott:

— Hajrá! . . . Ott fut két pogány harcos! Fogd meg!

Ezek István katonái voltak. De még jóval messzebb, mint a pogányok, akik máris odaértek.

— Add ide a csodaszert! — rivált a leányra az egyik pogány.

A leány futni kezdett. Lehel megzavarodva futott utána, — maga sem tudta, hogy mit akar: nénjét védeni, vagy a pogányokat segíteni?

— Jézus, segíts! — sikoltozott Emese. Megállt, megingott, azután hanyatt esett a földön. Üldözőjének kardhegye a hátába szúrt.

A pogány katona már mellette volt és kebléhez nyúlt:

— Ide velem!

Ilona mellére szorította a két kezét és könnyörögve nézett öccsére:

— Lehel, segíts!

A kisfiú látta testvérnénje vonagló, halálba torzuló arcát. Egyszerre vad düh szállta meg azok ellen, akik megsebesítették. Látta az újra megvillanó kardot és egész testével ráborult nénjére, hogy megvédje.

— Ne bánts!d!

És ismét akaratlanul is Jézust védte meg. A kendőbe rejtett Szentséget védte meg a vértanú kislány kihűlő szíve fölött, ahogy ráborult testével.

— Komisz kölyök, el az útból! — kiáltott a pogány és ráncigálni kezdte a fiút.

De ezzel időt vesztek. Közvetlen közelben feltűntek István katonái.

A feldühödött pogány beledöfte törét az egymáson heverő testvérpárba és azután társával együtt futásnak eredt. Mind a két gyermeket vállán érte és szinte összeszegezte a tör.

Három szív dobogott egymás fölött . . . Végsőt dobbanó szíve egy haldokló gyermeknek, akiből egy új, leány-Tarzicius lett . . . A hős kis pogány vadul dobogó szíve . . . És köztük Krisztus Szíve az Oltáriszentségben . . .

— Lehel . . . suttogta Ilona. — Köszönöm . . . te megvédted az igaz Istent . . . Jutalmazzon meg érte . . . az Ő . . . Édesanyja . . . Kérni fogom . . . odafenn . . .

Többet nem szólt. Megállt a szíve.

Lehel már nem tudott többet arról, ami történt. Vállából ömlött a vér és elvesztette eszméletét.

Azt sem tudta, hogy a nénje meghalt . . . Azt sem, hogy István katonái megtalálták a megmentett Szentséget. Azt sem, hogy hordágyon vitték Veszprémbe a halottat és a sebesültet. A vértanú kisleányt az apáca-klostromban ravatalozták fel. A sebesült fiút pedig ápolásba vették István papjai.

V. Fejezet

A király előtt

Bíborszőnyegek, csillogó díszek és a bejárat feletti hatalmas feszület emelte ki már messziről a király sátorát a tábor többi sátra közül.

A többi sátorban harcrakész vitézek voltak, mert még csak nemrég, hogy leverték a lázadó Koppány pogány harcosait.

A szent király gyóntatóatyjával beszélgett. Tőle tudta meg a klastromban felápolt pogány fiú történetét. Aki öntudatlanul is a legméltóságosabb Oltáriszentség megvédője lett.

A szent király mélyen meghatódott.

— És meggyógyult a gyermek?

— Bal vállán érte a szúrás. Teljesen áthatolt. A seb begyógyult, de a bal karja béna marad.

— Jézus Urunk majd kárpótolja érte kegyelemben.

— Ám sajnós, a fiú nem akar tudni Jézusról. Konokul pogány.

— Vezessétek elém a gyermeket. Még így is az Oltáriszentség hőse ő!

Igy történt, hogy Lehel egészen kivételesen a király elé került.

Ott áll Lehel a király előtt. A gyerek szemében vad, pogány tűz lobogott; pillantását gyűlölködve emelte fel és . . . szelíd szempárba tekintett.

— Hogy hívnak, gyermekem?

Lehel elámult. Mi az? A király így szólítja őt: gyermekem? Hiszen még Gyécse, a bujdosó pogány vitéz sem szólította így soha! Pedig annak sátrában lakott, annak fiai között.

Nem felelt, de már megszelídülő tekintettel nézte a királyt. A király pedig biztatóan folytatta:

— Ne félj! Nem leszen bántódásod. Felgyógyulásod után is papjaimnál maradsz. Ott megkeresztelnek és tanulni fogsz.

— Nem akarok megkeresztelkedni! — tört ki dacosan a fiúból.

— Ha megismered az igaz Istent, akkor nem fogsz ellenállni neki, hanem szeretni fogod, ahogy Ő is szeret téged.

Lehel mást várt. Fenyegtetést. És íme — atyai szavakat kap!

De azért sem adta meg magát! Felvágta fejét és dacosan szólt:

— Ha kínozni is fognak, akkor sem árulom el, hogy hol rejtőztek el a mieink.

Szent István király megértően bólintott.

— Jól teszed, fiam. Ne is légy áruló soha.

Kínzástól pedig ne tarts. Krisztus papjai nem gyűlölnek, mint a pogányok, hanem szeretnek, mint ahogyan az igaz Isten szíve is szeret.

Ezzel bocsátotta el Lehelt. És a pogány gyerek valahogy legyőzöttnek érezte magát. Lehajtott fejjel indult kifelé a sátorból.

Minden gyűlölködés és dac elszállott szívéből. Szerette a királyt. Igen. A szent ránézett és egy tekintettel meghódította a szívét.

De amikor elhagyta a király sátorát, újra megkeményítette magát.

— Nem, nem! Én nem lehetek keresztény soha. Meg kell bosszulni atyámat.

VI. Fejezet

Lehel szökése

— Igen, fiam, meg fogunk keresztelni.

Ezt egy szelídarcú kámzsás barát mondta, egyike a hittérítőknek, akiknek klastromába helyeztette el a király Lehel.

Lehel megingatta a fejét.

— Nem akarok megkeresztelkedni!

— Miért nem?

— Apám pogány volt és keresztény harcosok ölték meg őt.

— Azért ölték meg, mert fellázadt a törvényes király ellen. Ez a bűnhődése volt, fiam. A haza elpusztulna, ha lázadók garázdálkodnának benne. Akik megölték atyádat, megvédték hazádat!

— Én csak a Hadúrt akarom istenemnek!

— makacskodott tovább a fiú.

— Azért, mert nem ismered Krisztust. Ha majd tudod, hogy ki Ő, akkor Őt fogod akarni. Majd beszélek róla . . . A Krisztusról, akinek Szívén feküdtél, amikor testeddel védted meg Őt a Szentségben.

— Én nem Őt akartam védeni, hanem a nénémet, akinek meg kellett halnia miatta.

— Nem Krisztus ölte meg őt, hanem éppen a te pogány társaid!

— De nem ölték volna meg, ha nem védte volna meg a keresztények titkát, amit szívéen rejtegetett. Mégis csak e miatt halt meg. Én nem leszek keresztény, akárhogy kínoztok is!

— Kínozni nem foglak, hanem majd imádkozom érted az igaz Istenhez, hogy lágyítsa meg kemény, pogány szívedet — felelte a pap és magára hagyta a fiút.

Amikor Lehel egyedül maradt, szíve elnehezedett. A sírás fojtogatta.

— Inkább kínoznának, — sóhajtott keservesen — akkor tudnám őket gyűlölni! De mert ilyen szépen beszélnek hozzám, majd még utóbb engedni fogok. Nem, nem! Inkább megszököm!

Kiosont a hatalmas kőfallal bekerített udvarra. A kútnál vízfordó számár állt egyedül, hosszú füleit búsan lelógatva.

Lehel körülnézett. A vízfordó fiú nem volt a közelben és ez pompás ötletet adott neki.

— Itt a jó alkalom, hogy megszökhessek! — villant át az agyán.

Az elhatározást gyors tett követte. Megtöltötte a két nagy favödröt vízzel s azután megindította a csacsit.

A csel bevált. A kapus ellenkezés nélkül

kiengedte. Nem is nézte meg, mert azt hitte, hogy a vízhordó fiú ballag ki szamarával.

A klastromon kívül még egy darabig szép nyugodtan ballagott Lehel. Mikor már távolabb ért, a csacsit egy fához kötötte és ő maga nekiiramodott a szabad rétek felé.

Szinte lélekzet nélkül rohant egy iramban. A hegyek alatti sűrű, vadul nőtt bokrok közé futott be és ott lihegve megállt.

— Megszöktem! — ujjongott magában diadalmasan. — Most már könnyű lesz. Bevárom az estét és a sötétben megkeresem a rejtett kis ösvényt. Éjtszakára hazaérek a bujdosók rejtekébe.

Óvatosan kitekintett a bokrok közül, hogy nincs-e üldöző a közelben.

— Sehol senki! — sóhajtott megnyugodva és ledőlt, hogy kiszuszogja magát.

— Nem vette még észre senki. Nem jött utánam senki! — nyugtatta meg saját magát bizakodva.

Pedig Valaki észrevette . . . Pedig Valaki vele ment . . . utána ment . . . Valaki . . . a Krisztus, az igaz Isten, aki már magáénak akarta a még pogány, de nemes szívű, árva gyermekeket.

Igen, Jézus, a jó Pásztor, láthatatlanul utána ment megfutamodott báránykájának. Ott állt mellette és szerető, szelíd, hívogató tekintetét a kis pogány szíve közepére irányította:

— Fiam, édes fiam, miért futsz előlem?
Ezért volt az, hogy a kis szökevény nem tudott örülni a sikeres cselfogásnak.

Amikor fáradságát kiszuszogta és ráborult a hegyvidék nyugalmas csendje, elszorult a szíve. Különös gondolatok kezdtek kergetőzni a lelkében.

— Miért is szöktem meg azoktól, akik olyan jók voltak hozzám? Miért szököm vissza azokhoz, akiktől szerető, jó szót nem kapok, csak fegyverforgatásra és bosszúra tanítanak? Miért hagytam el a királyt, aki gyermekének szólított? Miért megyek vissza Gyécséhez, aki sohasem szólít fiának a saját fiai között?

Érezte, hogy fáj a szíve azokért, akiktől megszökött. És még valamit érzett: vágyakozást azután, hogy megismerje István király Istenét és annak az „új Istennek” édesanyját.

— Miért is nem hallgattam meg, miért is nem engedtem, hogy beszéljenek róluk a papok! — sóhajtott magában.

De most már késő. Vissza kell mennie a pogányokhoz. Elvégre ott van az ő helye — így mondta meghalt atyja és így mondta a táltos és Gyécse is.

Bevárja az éj leplét és akkor visszamegy. De addig még pihen . . .

•

Lehel elaludt. És míg aludt, azalatt vértanú testvéreinek megdicsőült lelke ott könyörgött az igaz Isten trónja előtt:

— Istenem, vezesd magadhoz földi testvéreimet! Megváltó Krisztus, mutasd be árva testvéreimet a Te Anyádnak . . . Hogy legyen Istene, Édesanyja, akik el nem hagyják őt sohasem . . . Ó irgalmas Isten; ne engedd kis Leheletem, szegény, pogány testvérkémet újra vissza a pogányok közé . . . Vezesd őt vissza a Te nyájadba! Boldogasszony, tégy csodát érte!

És Isten meghallgatta könyörgését.

— Legyen! Térjen vissza a kisleány a keresztények közé. Majd elküldöm érte választott szentemet: Imrét, a király fiát.

Ezt határozta az Úr az égben. Ezért történt úgy, hogy Lehel mélyen elaludt. Olyan mélyen, hogy csak a reggeli napsugár ébresztette fel. És akkor már felhangzott a vadászkürt.

A serdülő Imre királyfi indult korán reggel királyi vadászatra.

VII. Fejezet

Találkozás a királyfival

Lehel rémülten pattant fel rejtekhelyén a vadászkürt harsogására.

— Mi az? A királyi vadászok! Jaj nekem! Ó, én szerencsétlen, átaludtam az éjtszakát . . . Most a napfénynél már hogyan meneküljek?!

Feltérdelt és meglapult a bokrok vad sűrűjében. Kilesett.

— Ott jönnek már . . . Igen, királyi vadászok . . . Talán elmennek messzebbre.

Dobogó szívvel leselkedett. A vadászok a közeli tisztáson megálltak. Félkört képeztek és kürtjelre a vadászok egyrésze neki-törtetett a bokroknak.

— Végem van! — súgta magában Lehel. — Ezek a hajtók . . . Felferik a bozótot és bokrokat. Nyúl, őz és szarvas helyett pedig engem találnak meg!

Félelme nem volt alaptalan. Az egyik hajtó léptei közvetlen a közelében dobogtak már.

Lehel talpraszökött. Kiugrott a bokorból és vad futásnak eredt.

— Haj-hó! — hangzott fel mögötte a meglepett kiáltás. — Megállj, fiú!

De a fiú nem állt meg. Szaladt, ahogy csak bírta. Elhagyta üldözőjét, de a kanyarulatnál szinte belefutott egy másik hajtó karjai közé.

— Megvagy!

Két kemény marok fogta meg és harsogó kacagás hangzott:

— Ejha! Ez ám a finom vad! Elviszlek a királyfinak.

Lehel úgy megrémült, hogy maga sem tudta hogyan és miképen került a királyfi elé. Egyszerre csak ott állott egy sereg vadász között a sudár, széparcú, serdülő ifjú előtt.

A királyfi szép volt, ragyogó szemű. Még félig gyermek, félig serdülő. Szép fehér lováról barátságosan mosolygott le az előtte álló remegő gyermekekre. Éppen úgy nézett, mint az édesatyja. A szenteknek melegfényű, szerető, irgalmas tekintetével.

— Uram királyfi, íme, ezt hoztuk vad helyett! — jelentette a vadász, aki erős kézzel fogta a szökevényt.

— Ki ez a gyermek? — kérdezte testvériesen, kedves hangon Imre herceg.

— Úglátszik, bujdosó pogány.

— Isten úgyse, ez a klastromból tegnap megszökött konok pogány fiú! — szólt

közbe egy másik. — Ismerem a béna bal-karjáról.

A királyfi komolyan nézett a beszélőre:

— Ne vedd hiába Istennek szent nevét!

— intette szelíden, azután Lehelhez fordult.

— Valóban pogány vagy még?

Lehel szó nélkül bólintott.

— A klostroból szöktél meg?

— Onnan . . .

— És miért? Rosszul bántak ott veled?

— Nem.

— Hát akkor miért szöktél meg?

— Mert nem akarok megkeresztelkedni.

Az ifjú herceg elgondolkozva nézte a kis pogányt. Majd kedvesen, sőt elismerőleg szólott.

— Szép tőled, hogy igazat beszélsz. Mert a hazugságot utálja az Isten.

Azután lepattant lováról és kezét nyujtotta a kis pogány felé:

— Gyere most velem.

A királyi kíséret megrökönyödve nézte ifjú urát.

— Majd megkötözöm és visszaviszem illő fenyítékre! — próbált beleszólni az egyik főember. — Királyfim, ne zavarja mulatságodat ez a pogány.

Imre herceg arcán különös, fénylő tekintet sugárzott fel:

— Mit beszélsz, vitéz? Hát nem tudod, hogy egyetlen lélekért is életét adta Údvö-

zítónk és azért egyetlen lélek is fontosabb minden mulatságnál?! Beszélni akarok a fiúval.

— Ahogy parancsolod . . . De engedd meg kérlek, hogy kezeit összekössem.

— Nem! — rázta fejét erélyesen a szent királyfi. — Nem a ti durva köteleitek, hanem az isteni szeretet kötele kell hogy hozzánk kösse és nálunk tartsa ezt a fiút. Bízjátok reám.

Hangja most már királyian parancsoló volt. Senki sem mert többé ellenkezni. Szó nélkül engedték, hogy a királyfi kézenfogva vezesse el a vadászok sorfala között a kis szökevény pogányt.

Lehel nem tudott szólni. És nem tudta levenni a tekintetét a királyfi átszellemült arcáról, sugaras szemeiről, amelyekkel oly szeretettel nézett rá.

Lehajtotta fejét és mint egy kezesbárány, engedelmesen követte őt.

A vadászoktól jó kőhajításnyira egy fa alá értek.

— Ülj le — szólott Imre herceg és maga is letelepedett. — Beszélni szeretnék veled.

Lehel leült és hallgatott. A szívét egészen új, különös ünnepélyesség és meghatódottság öntötte el.

A királyfi ránézett:

— Beszélni akarok veled az én Istenemről és Anyjáról, aki a mi égi Anyánk is.

De jobbról is, balról is szabad az utad. Ha akarod, nekiiramodhatsz és megszökhetsz. Nem fogom megengedni, hogy üldözzenek, mint a vadállatot.

Lehel nem mozdult. Mintha láthatatlan kezek odaszögezték volna.

— Nem akarsz elfutni? — kérdezte szelíden a királyfi.

— Nem — suttogta alig hallhatóan Lehel.

— Miért nem?

— Mert . . . Meg akarom hallani, amit mondasz . . . Az Istenedről és égi Anyádról . . .

A királyfi pillantása most felszállt az ég felé. Halkan, szinte imádkozva mondta:

— Tudtam, hogy ezt fogod mondani. Mert amíg idejöttem veled, könyörögtem Krisztushoz és Szűz Máriához, hogy adják nekem a te lelkedet. Éreztem, hogy meg fogják tenni kérésemet. Lehel, az Údvözítő Jézus most már megfogta szívedet. Te már nem tudsz elhagyni minket soha többé. És ha el is hagynál, magadtól térsz majd vissza újra. Mert a szíved már Jézusé.

Lehel nagy, sötét szemeivel rácsodálkozott a királyfira.

— Nem értem, mit beszélsz . . .

— Most még nem is értheted. De majd megérted, ha keresztény leszel.

— Nem leszek keresztény.

Imre herceg mosolygott.

— Majd meglátjuk . . . Most elmondom neked, hogy milyen ajándékot kapott a pogány magyar nép atyámtól, akit te most még gyűlölsz. Hallgasd meg és azután válaszolhatsz. Jobbra-balra szabad az utad. Hazamehetsz a pogányok rejtekhelyére vagy pedig vitézeimmal a kolostorba térsz vissza. Rád bízom majd. De előbb hallgass meg.

— Meghallgatlak — felelt ünnepélyesen, megihletett szívvel Lehel és szemeit várakozó figyelemmel függesztette a szent király-fira.

VIII. Fejezet

A Szent Szűz csodája

Imre herceg beszélt a pogány fiúnak; úgy mint a gyermek a gyermekhez tud szólni. Arról a Jézusról, aki ott rejtőzött a fehér ostyában közte és húga közt elrejtve . . . És egy Anyáról, aki az Égből vigyáz reánk. És a szép a mennyországról, ahol földi királynál nagyobb dicsőségben élnek az üdvözültek, közöttük most már Lehel vértanú testvére is.

Ezzel fejezte be:

— És most itt hagylak. Nem kényszerítelek. Elfuthatsz a vadonba, nem foglak üldöztetni. Rábízom lelkedet az égi Édesanyára, akinek minden magyart oda ajándékozott király-atyám. A Boldogasszonyra bízlak és tégy, amit akarsz!

•

Lehel egyedül maradt. A szívében sötét tanácstalansággal. Harcot vívott a kegyelem a pogány vadsággal.

Állt és maga elé meredt:

— Igazat mondott a királyfi? Igazat mondtak, vagy becsapták őt a keresztény papok?

Tétován tett pár lépést. A kísértő azt súgta szívébe:

— Fuss a vadbozótba, keresd meg a bujdosó pogányok rejtekhelyét! Fuss vissza a kopjafa alá, ahol szabadon élhetsz kedved szerint. Nem kell bőjtölnöd, imádkoznod és parancsokat megtartanod . . . Hadúr megelégszik azzal, ha jó harcos leszel. A kereszténység nehéz és nem ad néked semmi jót, semmi örömet. Még anyát sem, akivel kecsegtettek! Hol van? Nem látod őt.

A kisiú nem tudta, mit tegyen. Felpillantott az ég felhőire. De oda nem volt felírva semmi válasz.

Egy lépést tett a vadbozót felé. Majd újra megfordult. És ebben a pillanatban tekintete véletlenül egy távoli fára esett.

A fa gallyairól egyszerű Mária-kép lógott alá. Hittérítő papok helyezték oda a szegény hegyi pásztoroknak.

Lehel szinte önkénytelenül arra indult. Valami vitte . . . A kegyelem és vértanú testvérének imája az égből . . . És Szent Imre könyörgése . . .

A kép előtt megállt. Felnézett a kopott kép esőverte Mária-arcára és gyermeki őszinteséggel fakadt ki szívéből a kérdés:

— Szűz Mária, valóban anyám vagy nekem?

És ekkor történt a csoda.

A szél hirtelen csapott át a gallyakon és megingatta a képet. A kötél elszakadt és a kép leesett a magas fagallyról.

Lehel önkénytelenül feléje kapott. Éspedig mind a két karjával . . . A béna balkarjával is!

Maga sem vette észre. Csak akkor, amikor már két kezében tartotta a képet.

A csoda úgy megrémítette, hogy az első percekben örülni sem tudott. Leroskadtt a fa alá, a képet görcsösen szorítva és kiáltozni kezdett:

— Csoda! Csoda!

Kiáltozására odafutottak a vadászok. Élükön Imre herceggel, aki mindaddig — mulatságát abbahagyva — elrejtőzött a sűrűbe és imádkozott kis pogány honfitársáért:

— Szűz Mária, én elengedtem őt, mert Rád bízottam! Ó, ne hagyj most cserben! Hozd vissza Krisztusnak! Hozd vissza hozzánk — eszközölj ki csodát a pogánynak!

Igy imádkozott s íme válasz jött imájára a messze kiabálásban:

— Csoda! Csoda!

A Boldogasszony meghallgatta a szent királyfi és a megdicsőült testvér imáit. Csoda történt. Még feltűnőbb, mint amelyet a szent királyfi várt.

Lehel most már magához tért rémületéből. Ugrált, nevetett, karjaival hadonászott:

— Meggyógyultam! Újra ép vagyok! Akkor történt, amikor a Boldogasszony képe után kaptam. Ő tette a csodát!

És megindult a királyfi után. Vissza a kolostorba, ahol királynő a Boldogasszony, aki meggyógyította őt. A szíve már keresztény szív volt. És az is maradt mindhalálíg.

IX. Fejezet

Szent István fiai

Eszteendőket ugrunk át történetünkben.

Lehel, aki a keresztségben István nevet nyert — már keresztény ifjú és királyi vitéz. Isten csodával adta vissza testi épségét és a klostorból a király táborába került.

Most is ott áll őrt a királyi sátor előtt. De az arcán öröm helyett mélységes fájdalom, mélységes gyász. Olyan sötét gyász, amilyen fekete a királyi sátor bíborát elfedő lepel.

Odabenn ravatalon fekszik a király egyetlen fia, Imre herceg: a rajongva szeretett, jószágos, szentéletű ifjú királyfi.

Vérzett a királyi pár szíve, vérzett minden jó magyar szív és vérzett István-Lehel vitéz ifjú szíve is.

Órtállás után tábortűz körül beszélgettek a szomorú vitézek. Körülöttük ült egy klostorbéli pap és vigasztalta a csüggedőket.

— Ne mondjátok azt, hogy nincs már fia István királynak! Minden jó magyar István király fia.

— De mi lesz a magyar trónnal? — szólt közbe Lehel. — Úgy látom, atyám, hogy vészfelhők ülnek a magyar égen!

— Azért kell nektek még erősebbnek lennetek. A keresztény magyar trónt és a Szent Koronát nektek kell megvédenetek minden pogányság ellen.

— Talán megtörtük már a pogányokat — szólt közbe egy vitéz.

— Ne higgyétek! — hangzott a szomorú válasz. — Még égnek rejtekhelyeken pogánytüzek és Krisztus keresztje még védelemre szorul.

Egy pillanatra az égre nézett, lelkét csodálatos ihlet szállta meg és úgy folytatta, mint a jövőbe látó próféta:

— Fiaim, pogányság mindig volt és mindig is lesz! A római pogányok bálványokat imádtak — a mostani pogány magyarok nem létező Hadúrt. Évszázadok múlnak majd el és akkor új alakban új pogányságot fog szítni a sátán. Talán majd nem is nevezik magukat pogányoknak, de pogányság lesz, amit hirdetnek Isten, Krisztus és Krisztus Egyháza ellen. Mindíg szükség lesz keresztény vitézekre, akik készek küzdeni és ha kell, meghalni is a szent kereszt védelmében!

Ó, mily igazat jövendölt a pap! Kilenc évszázad pergett le azóta és lám, ma is kell küzdenünk egy újpogányság ellen. Ma is

hirdetik a sátán fiai, hogy nincs Isten, nincs Krisztus. Templomokat rombolnak le a vörösök, papokat akasztanak fel, igaz hívő keresztényeket vértanúhalálra visznek. Ma is kell harcolni a „hitetlenség”-nek nevezett újpogányság ellen, Krisztus mellett. És e szent harcnak ma is vannak vértanúi . . . Nézzünk csak Mexikóba, Oroszországba, Spanyolországba . . .

Ezt jövendőlte meg István király papja és a vitézek megrendült szívvel hallgatták.

A pap pedig folytatta:

— Szent királyunk intelmeket írt Imre fiának. Áldott emlékü, szent királyfink már nem tarthatja meg ezen intelmeket. Nektek kell megtartanotok, fiaim!

És elmagyarázta a harcosoknak Szent István intelmeit.

•

Diákszóval, régi nyelven, hat fejezetben, hosszan megírva szólottak ezen intelmek. De most átalakítva — más nyelven, gyermekdeden, versesalakban összegezzük itt nektek e szent intelmek rövid tartalmát, hogy gyermeki eszetek így jobban megértse és megtartsa. Mert nemcsak a Szent István idejében élt magyar vitézeknek szólott, hanem nektek is, mai gyermekek. Hiszen ti is Szent István fiai, Szent István leányai vagytok!

Ime, vessétek hát szívetekbe Szent István intelmeit:

- I. Legyen hited erős: nemcsak szép szavakkal,
De tettel, étellel légy keresztény magyar.
- II. Krisztus szent Egyházát szeressed és védjed,
Küzdj érte és ha kell, áldozz érte éltet!
- III. Az Egyház papjait tiszteld mint atyádat,
Az igaz, jó magyar papot meg nem bánthat!
- IV. Elöljárókat is tiszteld, mint atyákat;
Küzdő társaidban testvéreid lássad!
- V. Legyen igazságos minden ítéleted,
Az igazság ellen sohse vétkezzetek!
- VI. A jó kereszténység minden ember legyen —
(akár csak jövevény, akár csak idegen; hisz az
is Krisztusban a felebarátja) — nagylelkű nemesen
a szívébe zárva.

Szent István papja persze nem így mondta el, hanem a régi emberek nyelvén és felnőtt vitézekhez mértén magyarázta el. De a vitézek is ugyanazt értették belőle, amit ti, mai gyermekek, kell hogy megértsetek: Szent István minden gyermeke szeresse, tisztelje Istent, az Egyházat, az Egyház papjait, az elöljárókat és legyen igazságos és felebarátot szerető, viszálykodás helyett békét kereső, jó, szentéletű magyar!

•

A pap tanításának meghallgatása után illetődött szívvel széledtek el a vitézek. Mindegyik azt érezte:

— Az egyetlen királyfi meghalt ugyan, de a szent király még sem marad fiak nél-

**kül! Mi mindnyájan, keresztény magyarok,
István király fiai és leányai vagyunk. Nekünk
szólnak az ő intelmei. Nekünk kell követni
az ő útját. Nekünk kell küzdeni az ő
eszméiért és örökségéért: a keresztény
Magyarországért; Mária országáért!**

X. Fejezet

Szent István ajándéka

Újra éveket ugrunk át. És újra vérben fürdik a keresztény Magyarország.

1047-et írtak a történelem évkönyvében, amikor Vatha pogány vezér seregével felázadt és vérfürdőt teremtett Budán a Kelen völgyében.

István király — akkor már az égnek szentje — a mennyországból könyörgött nemzetéért és üzent hűséges fiainak:

— Aki az én fiam, az megvédi Mária országában a kereszt diadalát!

Üzenetét pedig meghallották a harcosok. Még az öregek is. Meghallotta az akkor már öregedő István-Lehel vitéz is, pedig betegen feküdt fekhelyén, fiai házában, elég messze Kelen hegyétől.

— Engedjete a pogány ellen! — könyörgött fiainak, de azok otthon hagyták a beteget.

— Apánk imádkozzék addig, amíg mi harcolunk!

A beteg vitéz azonban nem nyugodott. Felkecmergett fekhelyéről, dorongot vett a

kezébe, mint hajdan gyermekkorában, és nekivágott a Kelen-hegy felé vezető útnak. Tudta, hogy a harc Kelenföldön folyik.

Egyszerre megtorpanva állt meg. Az útszélén fehér márvány Mária-szobor állt.

— Boldogasszony, hogy kerülsz ide? — kérdezte meghökkenve István-Lehel, az öregedő vitéz. Azután ráismert a szoborra. *István király ajándéka* volt e szobor templomukban.

— Szent István ajándéka! — kiáltott fel az öreg. — Nem hagylak elveszni! Összetör a pogány horda, ha ideér.

Vállára emelte a nehéz szobrot és súlyos terhe alatt roskadozó léptekkel indult, hogy megmentse, elrejtse valahol egy sűrűségbe Szűz Mária szobrát, Szent István ajándékát.

•

Kelen-hegy sziklája alatt ott feküdt összetört tagokkal Gellért, a szent püspök. Úgy, ahogy a hegyről lelökték, amikor még zuhanásában is áldást hintett gyilkosaira.

A Szent vére ott piroslott a sziklán és a felbőszült keresztények, Endre király katonái, most viasszorították Vatha seregét.

Egy megfutamodó horda a kelenvölgyi utat választotta. Menekülő igyekvésükben azonban hirtelen megtorpan az egyik pogány?

— Mi az? A keresztények Máriája! Oda nézzetek!

Rémülten álltak meg mindnyájan. A fehér márvány Szűz Mária ott haladt, mintha lebegne, a vad bozót fölött.

Babonás félelemmel hőköltek vissza a pogányok. Az embert, akit a vad bozót el-
takart — nem látták, csak felső részét a szobornak, amelyet a legörnyedve lopódkodó férfi magasra emelt. Azért tűnt fel úgy, mintha a „Fehér Mária” magától suhanna tovább a vad növényzet fölött.

— A keresztények Máriája! Segíteni megy a keresztény harcosoknak! — kiabáltak babonás félelemmel a pogányok.

A csoport egyrésze félelmében mozdulatlanul nézett. De az elszántabb, vakmerőbb rész köveket fogott:

— Kövezzük meg, úgy mint a püspököt!

Közeledni senki sem mert a csodásnak látszó alakhoz, csak messziről dobták a köveket, amelyek azonban lepattantak a márványról. A fehér szobor sértetlenül lebegett tovább, mind messzebb, messzebb tűnve a vad lázadók szemei előtt . . .

— Varázslat! — Csoda! — Meneküljünk! — kiáltozták erre még jobban megrendülve a pogányok, és futásnak eredtek. Annál is inkább, mert hátuk mögött már felhangzott az üldöző keresztény katonák csörtetése.

•

Endre király győztes keresztény katonái

felfedezték a vad bozótban Szűz Mária szobrát.

— Nini — ott a templomunk márvány Máriája! Szent István ajándéka! Hogy került ide?!

Áttörték a vad bozót, amelynek közepén ott állt a hófehér márványszobor. És lábainál feküdt egy elvérzett, öregedő magyar vitéz. Halálba merevült arcán túlvilági boldog mosolygás ült.

Megmentette Szent István ajándékát. A „Fehér Szűz Máriát”, a Magyarok Nagyasszonyát.

A kövek őt érték, amíg a bozót közt görnyedten előretörve vitte, mentette Szent István ajándékát: a Szent Szűz fehér szobrát. Életét adta érte. De megvédte, megmentette a keresztény magyaroknak!

•

És ezzel befejezzük Lehel történetét. Hősi halála példát és intelmet adjon arra, hogy minden magyarnak szent kötelessége: ha kell, élete árán is megmenteni *Szent István ajándékát*: a magyar Mária-tiszteletet. A lovagias, odaadó, lelkes és áldozatos magyar hódolatot Magyarok Nagyasszonyának!

Tartalom

Előszó	3
I. Fejezet. A kopjafa alatt	5
II. Fejezet. Vakmerő terv	11
III. Fejezet. Egy leány-Tarzicius	15
IV. Fejezet. Három szív egymás fölött	20
V. Fejezet. A király előtt	25
VI. Fejezet. Lehel szökése	28
VII. Fejezet. Találkozás a királyfival	33
VIII. Fejezet. A Szent Szűz csodája	39
IX. Fejezet. Szent István fiai	43
X. Fejezet. Szent István ajándéka	48

NORDA
RINNOVAMENTO E BENESSERE